

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Budapest aranylakodalma*

Forrás:

Esti Hírnök

Bn

1923. 11. 15.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) (C)

Osztályozás

Tárgy

9.439

Hely

Idő

"1873/1923"

Személy

Budapest aranylakodalma

Igenis, aranylakodalmat kellene ülnünk. Budapestnek és vele az egész országnak. Világraszóló nagy ünnepnek kellene lennie, méltónak ahhoz a ragyogó világvároshoz, amelyet a Ráth Károlyok, Kámmérmayerek, Gerlőczyak, Márkus Józsefek és Bárczy Istvánok megálmodtak, megalapoztak. Pár nap választ el az ünnep-től. Ötven esztendő előtt a nagy nász lázában élt e három város. Éppen ez a november volt a mátkaság szent hónapja. Ekkor álmodta meg Széchenyi, hogy „mily haszon áradna ezen egyesülésből, mily virágzó fővárosa lenne Magyarországának.” És ekkor állapította meg az idősebb Andrássy Gyula, hogy „a Duna nem azért foly Pest és Buda között, hogy e két várost elválassa, hanem hogy azokat egyesítse.”

A nagy mátkaság szerelmi vallomásai voltak ezek és hogy most eljutottunk az aranylakodalomhoz, kikiáltják ezt a „bűnös város“-t idegennek, megtagadták tőle a magyarságát, amivé ötven esztendő alatt lett diadalmas akarrattal. Létéért és magyarságáért küzdött ötven esztendeig ez a város, amíg eljött Wolff Károlyék uralma, amely agyon akarja hall-

gatni a nagy, mindnyájunknak boldog jubileumot. Wolff Károly a kizárólag saját párttagjaiból álló diszközgyűlésen Csilléry Andrásval mondatja az ünnepi beszédet és ezzel lezáródik jubileumi ünnepe annak a városnak, amely ma szinte egyedüli hirdetője a régi nagyságnak, amely maga maradt meg Gulivernek a törpék országában.

Mit jelent ez? Mit jelent az ünnepnek tudatos szürkére mázolás? Csakugyan meg akarják büntetni, meg akarják szégyeníteni a várost, amely beteg lázában magasra emelte őket, mint a vihar a pelyvát? Vagy a vezér ez az alkalmat is arra akarja felhasználni, hogy kóros megalomániájának áldozzon és önmagát ünnepelessen? Netán ezzel az ünneprontással akarják megtakarítani az elherdált kincseket?

Nem. Ők amnesztiát adnának már a bűnös városnak, ha kitaratana mellettük. A vezér is megcsufolt kardjára dőlve hallgat és takarékoskodni sem akarnak már ott, ahol minden elveszett. Nem tudják és nem merik megünnepelni az aranylakodalmat. Nem tudják, mert terméketlen, szik-

kadt agyvelejük nem alkalmas a méltó program kitermelésére. Pedig mit lehetne itt csinálni, ha arravaló emberek vennék a kezükbe az ünnep rendezését! Nem hogy költségbe nem kerülne, de ennek az ünnepnek milliárdok áradatát kellene a város felé sodornia. Csak fel kellene vonultatni mindent, amit Budapest, a lesujtott, romokban heverő Budapest is termelni tud: kulturát, művészetet, ipart. Az írónak, a színésznek, a képzőművésznek, az ipárosnak nem kellene se pénz, se biztatás: ott állanának lelkesedéssel, munkával, szent ihletettséggel, amikor Budapest aranylakodalma kell megünnepelni. A város háza mai urai azonban a maguk tehetetlensége révén a szé-

gyenbélyeget süttetik a városra, hogy olyan inferioris kulturával rendelkezünk, amely még legnagyobb ünnepnapon sem tud merészet lendülni.

Ez a szégyen azonban nem Budapesté, hanem csak az övék. Az övék, akik nemcsak nem tudják, de nem is merik megrendezni az ünnepet. Három esztendő alatt szétzillesztették Budapest társadalmát. Megteremtették a hangulatot, amelyet csak

pestis-járvány idején láttunk: az emberek messze kitérnek, amikor őket látják és ürességtől kongó utcák veszik körül a városbázát, amelyről mindenki tudja, hogy ott van a járvány „góc“-a. Nem merik a maguk meddősége mellé segítségül hívni a tehetséges-

ket, a maguk heresége mellé, a munkásokat, az alkotókat. Ezekhez csak akkor mentek el forgalmi adó előlegért kuncsorogni, amikor üres volt a kasszájuk. Ezeket kiüldözték a közgyűlési teremből, ezeket megbélyegezték és halálra ítélték. Most aztán ünnepelni sem mernek nélkülük. Nem mernek, mert beteljesednék Fáy András mondása, amelyet Budapest idegen szülőtteire vonatkoztatott, hogy nélkülük „néptelenebbnek látszana városunk Barcelonánál a sárga hideg pusztítása után.”

De mi ünnepelni fogunk. Egyelőre csak lélekben, a város iránt érzett meleg szeretettel. És eljön az igazi aranylakodalom is, amikor a munka, az alkotás, az újjáépítés diadalkapuján át megyünk tovább magunk után hagyva az aranylakodalom csuf emlékeit.